

احکام و نکته هایی درباره حضرت فاطمه زهرا (سلام الله علیها)

<?xml encoding="UTF-8?>

احترام نام فاطمه (علیهاالسلام)

احترام حضرت فاطمه (علیهاالسلام) و قداست آن بانوی بزرگوار، برای همه مسلمانان بدیهی و مسلم اس. سکونی می گوید: خدمت امام صادق (علیه السلام) رسیدم، در حالی که غمگین بودم. آن حضرت به من فرمودند: ای سکونی! چرا غمگین هستی؟ عرض کردم: خداوند به من دختری داده است. فرمودند: ای سکونی! سنگینی آن دختر بر زمین است و روزی اش با خدا و عمرش جداگانه. سپس فرمودند: چه نامی برای او انتخاب کرده ای؟ عرض کردم: فاطمه. فرمودند: آه، آه، آه. و دست خود را بر پیشانی نهادند و آنگاه فرمودند: «إِذَا سَمَّيْتَهَا فَاطِمَةً فَلَا تَسُبَّهَا وَلَا تَلْعَنُهَا وَلَا تَضْرِبُهَا؛ اگر نام او را فاطمه نهادی، به او بد مگو و لعن مکن و او را مزن.» (1)

چند مسئله:

1. برای فرد بی وضو حرام است که نام خداوند متعال را مس نماید و همچنین است بنا بر احتیاط واجب مس اسامی مبارك پیغمبر صلی الله علیه و آله و ائمه و حضرت زهرا (علیهاالسلام).
2. یکی از محرمات بر شخص جنب، رساندن جایی از بدن به خط قرآن یا به اسم خدا - به هر لغت که باشد - و بنا بر احتیاط اسم پیامبران و امامان و حضرت زهرا است.

کیفر بی حرمتی

کیفر دشنام گفتن به فاطمه (علیهاالسلام) قتل است و بر اساس فقه اسلامی، فردی که نسبت به آن بانوی مقدس هتك حرمت کند و به فحاشی و دشنام گویی زبان بگشاید مستوجب مرگ است و باید به قتل رسانده شود. این شدت عمل و سختگیری شاید بدین جهت باشد که حرمت و منزلت آن بانوی بزرگوار، هم پایه احترام ائمه و پیشوایان معصوم است و بازگشت به فحاشی و هتك حرمت و سب رسول الله دارد. از اینرو کسی که به آن بانوی مطهره سب کند، حکم کسی را دارد که به رسول الله صلی الله علیه و آله سب نماید و باید به قتل برسد. 4. امام خمینی رحمه الله می فرماید: الحاق صدیقه طاهره به ائمه اطهار خالی از وجه نیست؛ بلی اگر دشنام به صدیقه طاهره بازگشت به سب رسول الله نماید، بدون شبهه، دشنام دهنده کشته می شود. 5. امام خمینی رحمه الله طی حکمی در سال 1367 به آقای محمد هاشمی مدیر عامل صدا و سیمای جمهوری اسلامی نوشتند: «با کمال تأسف از صدای جمهوری اسلامی مطلبی در مورد الگوی زن پخش گردیده است که انسان شرم دارد بازگو نماید. فردی که این مطلب را پخش کرده است تعزیر و اخراج می گردد و دست اندرکاران آن

تعزیر خواهند شد. در صورتی که ثابت شود قصد توهینی در کار بوده است بلاشک فرد توهین کننده محکوم به اعدام است. اگر بار دیگر از این گونه قضایا تکرار گردد موجب تنبیه و توبیخ و مجازات شدید مسئولین بالای صدا و سیما خواهد شد. البته در تمامی زمینه ها قوه قضائیه اقدام می نماید.6

تسبیحات زهرا (علیها السلام)

یکی از تعقیبات نماز، گفتن تسبیحات حضرت زهرا (علیها السلام) است که بسیار فضیلت دارد، بلکه برتر از سایر تعقیبات نماز محسوب می شود.

از امام صادق (علیه السلام) نقل شده است که فرمودند: «تسبیح حضرت فاطمه (علیها السلام) بعد از هر نماز نزد من از هزار رکعت نماز در هر روز محبوب تر است.»7

همچنین امام صادق (علیه السلام) درباره تسبیح فاطمه زهرا (علیها السلام) فرمودند: «چون به خوابگاه خود رفتی، سی و چهار بار الله اکبر، سی و سه بار الحمد لله و سی و سه بار سبحان الله بگو و آیه الکرسی و دو سوره معوذتین را با ده آیه اول سوره صافات و ده آیه از آخرش بخوان.»8

و نیز آن امام بزرگوار به یکی از یاران خود به نام ابو هارون فرمودند: «ما خردسالان خود را به تسبیح حضرت زهرا فرمان می دهیم همچنان که آنان را مأمور به برگزاری نماز می نمایم.»9

چند مسئله:

1. تسبیحات حضرت زهرا (علیها السلام) ابتدا 34 مرتبه الله اکبر، سپس 33 مرتبه الحمد لله و پس از آن 33 مرتبه سبحان الله گفته می شود.10
2. جایز است ذکر سبحان الله جلوتر از ذکر الحمد لله گفته می شود، ولی بهتر آن است که ذکر الحمد لله جلوتر گفته شود.11
3. تسبیحات حضرت زهرا (علیها السلام) بعد از نماز مستحب است؛ چه نماز واجب و چه نماز مستحب، ولی در نماز واجب خصوصا در نماز صبح مستحب مؤکد است.12
4. مستحب است ذکر تسبیحات حضرت زهرا (علیها السلام) با تسبیح تربت امام حسین (علیه السلام) باشد.
5. اگر تسبیح گوینده در تعداد تکبیرات یا تسبیحات شك کند، در صورتی که از محل آن تجاوز نکرده باشد باید بنا را بر مقدار کمتر بگذارد و الا باید بنا بر این بگذارد که به طور کامل انجام شده است و اگر زیاده هم گفته باشد مانعی ندارد.13

دروغ بستن به حضرت زهرا (علیها السلام)

اگر روزه دار با گفتن، نوشتن، اشاره و مانند اینها به خدا و پیامبر صلی الله علیه و آله و جانشینان آن حضرت عمدا نسبت دروغ بدهد روزه اش باطل می شود و احتیاط واجب آن است که نام حضرت زهرا (علیها السلام) و سایر پیامبران علیهم السلام و جانشینان آنان هم در این حکم فرقی ندارد.14

صلوات بر فاطمه (علیها السلام)

یکی از عبادت‌های دینی درود و صلوات فرستادن بر حضرت ختمی مرتبت و اهل بیت معصوم آن حضرت است. این عبادت ریشه قرآنی دارد و خداوند متعال در قرآن به آن دستور داده است. «إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا» 15

در روایتی از پیامبر صلی الله علیه و آله آمده است که درود فرستادن بر فاطمه زهرا (علیها السلام) آثار معنوی بالایی دارد و در قیامت شایستگی الحاق به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله را برای انسان فراهم می‌کند. پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمود: «يَا فَاطِمَةُ مَنْ صَلَّى عَلَيْكَ غَفَرَ اللَّهُ لَهُ، وَ الْحَقُّ بِي حَيْثُ كُنْتُ مِنَ الْجَنَّةِ؛ ای فاطمه! هر کس بر تو صلوات بفرستد خداوند او را می‌آمرزد و در هر جای بهشت که باشم وی را به من ملحق سازد.»

کیفیت صلوات بر حضرت زهرا (علیها السلام) چنین است:

«اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى فَاطِمَةَ وَ أَبِیْهَا وَ بَعْلِهَا وَ بَنِيهَا وَ السِّرِّ الْمُسْتَوْدَعِ فِيهَا بِعَدَدِ مَا أَحَاطَ بِهِ عِلْمُكَ.» 16

عقد و عروسی

برپایی مجلس عقد و عروسی در روزها و شبهای شهادت ائمه معصومین علیهم السلام اگر موجب توهین و هتک باشد، اجتناب از آن لازم است. 17

سؤال: برخی برای اینکه برنامه‌های موسیقی و لهو و لعب در مجالس عروسی خود را توجیه کنند می‌گویند: این برنامه‌ها در شب عروسی حضرت زهرا (علیها السلام) نیز وجود داشته است. آیا این نسبتها صحیح است؟ پاسخ: چنین نسبتی صحیح نیست. 18

نماز حضرت زهرا (علیها السلام)

نماز حضرت زهرا (علیها السلام) دو رکعت است؛ بدین صورت که در رکعت اول بعد از حمد 100 مرتبه سوره قدر و در رکعت دوم بعد از حمد 100 مرتبه سوره توحید خوانده می‌شود. 19

نماز استغاثه به حضرت زهرا (علیها السلام)

در مفاتیح الجنان روایت شده است که: هر گاه حاجتی داری دو رکعت نماز به جای آور و پس از سلام سه مرتبه تکبیر بگو و پس از آن تسبیحات حضرت فاطمه (علیها السلام) را بگو، آنگاه به سجده برو و صد مرتبه بگو: «يَا مَوْلَاتِي يَا فَاطِمَةُ أَغِيثِي»، سپس جانب راست صورت را بر زمین بگذارد و همان ذکر را صد مرتبه بگو، سپس جانب چپ صورت را بر زمین بگذارد و صد مرتبه همان ذکر را بگو و حاجت خود را بخواه، به خواست خداوند حاجتت برآورده می‌شود. 20

زیارت حضرت فاطمه (علیها السلام)

قال رسول الله صلى الله عليه وآله :

«مَنْ زَارَ فَاطِمَةَ فَكَأَنَّمَا زَارَنِي وَمَنْ زَارَ عَلِيَّ بْنَ أَبِيطَالِبٍ فَكَأَنَّمَا زَارَ فَاطِمَةَ؛

هر که فاطمه را زیارت کند مثل این است که مرا زیارت کرده و هر کس علی بن ابیطالب را زیارت کند مانند آن است که فاطمه را زیارت کرده است.»²¹

همچنین راوی نقل می‌کند که: «قَالَتْ فَاطِمَةُ: قَالَ أَبِي وَهُوَ ذَا حَيٍّ: مَنْ سَلَّمَ عَلَيَّ وَ عَلَيَّكَ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ فَلَهُ الْجَنَّةُ. قُلْتُ لَهَا: ذَا فِي حَيَاتِهِ وَ حَيَاتِكَ أَوْ بَعْدَ مَوْتِهِ وَ مَوْتِكَ؟ قَالَتْ: فِي حَيَاتِنَا وَ بَعْدَ مَوْتِنَا؛

فاطمه (علیها السلام) فرمودند: پدرم آن زمان که در قید حیات بود [به من] فرمود: هر که سه روز بر من و تو سلام کند، بهشت برای اوست. به حضرت [زهرا (علیها السلام)] گفتم: این مسئله در زمان حیات پیامبر و شما یا بعد از مرگتان است؟ زهرا (علیها السلام) فرمودند: در حیات و ممات ما.»²²

امام جواد (علیه السلام) هر روز هنگام زوال به مسجد رسول الله صلى الله عليه وآله رفته و پس از سلام و صلوات بر رسول خدا صلى الله عليه وآله ، به سراغ خانه مادرش زهرا (علیها السلام) که در همان نزدیکی قبر پیامبر صلى الله عليه وآله است می‌رفت و کفشها را در آورده و با نهایت ادب و خضوع، داخل خانه شده و در آنجا نماز و دعا می‌خواند و دقایقی طولانی به عبادت مشغول می‌شد و هرگز دیده نشد به زیارت رسول صلى الله عليه وآله برود و سراغ مادرش را نگیرد.²³

روز زیارت مخصوص حضرت زهرا (علیها السلام)

در روایات، هر يك از روزهای هفته و ساعات شبانه روز به نام یکی از معصومین علیهم السلام نامگذاری شده و برای هر روز و هر هفته با توجه به همین نامگذاریها، ادعیه و اعمالی بیان شده است. از بین روزهای هفته، روز یکشنبه متعلق به امیرالمؤمنین و فاطمه زهرا علیهما السلام می‌باشد و از بین ساعات شبانه روز، ساعت آخر شب؛ نزدیک اذان صبح، متعلق به فاطمه زهرا (علیها السلام) می‌باشد. زیارت مخصوص حضرت زهرا (علیها السلام) در روز یکشنبه چنین است:

«الْسَّلَامُ عَلَیْكَ يَا مُمْتَحَنَةُ اَمْتَحَنَكَ الَّذِي خَلَقَكَ قَبْلَ اَنْ يَخْلُقَكَ لِمَا اَمْتَحَنَكَ بِهِ صَابِرَةً وَ نَحْنُ لَكَ اَوْلِيَاءُ مُصَدِّقُونَ وَ لِکُلِّ مَا اَتَى بِهِ اَبُوكَ صَلَی اللّٰهُ عَلَیْهِ وَاٰلِهٖ وَ اَتَى بِهِ وَصِیُّهُ (علیه السلام) مُسَلِّمُونَ وَ نَحْنُ نَسْئَلُكَ اللّٰهُمَّ اِذْ کُنَّا مُصَدِّقِينَ لَهُمْ اَنْ تُلْحِقَنَا بِتَصَدِیقِنَا بِالذَّرَجَةِ الْعَالِیَةِ لِتُبَشِّرَ اَنْفُسَنَا بِاَنَّا قَدْ طَهَّرْنَا بِوَلَايَتِهِمْ عَلَیْهِمُ السَّلَامَ.»²⁴

پاورقیها :

1. وسائل الشیعه، ج 15، ص. 200

2. توضیح المسائل مراجع، ج 1، ص 199، مسئله 319؛ آیات عظام فاضل، سیستانی، تبریزی، زنجانی: بهتر آن است که اسم مبارک پیامبر و ائمه معصومین و حضرت زهرا (علیها السلام) را مس ننماید. آیت الله مکارم: مس اسم مبارک پیامبر صلى الله عليه وآله و ائمه هدی علیهم السلام و حضرت زهرا (علیها السلام) اگر هتك حرمت و

بی احترامی باشد حرام است.

3. توضیح المسائل مراجع، ج 1، ص 226؛ آیات عظام صافی، سیستانی، بهجت.

4. صدیقه طاهره، عقیقی بخشایشی، ص 203، به نقل از علامه در تحریر الاحکام و شهید در لمعه.

5. تحریر الوسیله، ج 2، ص 477.

6. صحیفه نور، ج 21، ص 76.

7. العروة الوثقی، ج 1، ص 703.

8. فروع کافی، ج 6، ص 207.

9. امالی صدوق، ص 579.

10. همان مدرک.

11. همان مدرک.

12. تحریر الوسیله، ج 1، ص 184.

13. العروة الوثقی، ج 1، ص 704.

14. توضیح المسائل مراجع، ج 1، ص 934؛ عروة الوثقی، ج 2، ص 242.

15. احزاب / 56.

16. معجم صحیفه الزهراء، شیخ جواد قیومی.

17. الف: آیت الله خامنه‌ای: اگر موجب توهین و هتک باشد اجتناب لازم است.

18. مسائل جدید، ج 2، ص 75، به نقل از آیات عظام صافی، فاضل، تبریزی و مکارم.

19. مفاتیح الجنان، انتشارات فاطمة الزهراء، ص 67.

20. همان، ص 423.

21. بحار الانوار، ج 43، ص 58.

22. چشمه در بستر، ص 318.

23. کشف الیقین، علامه حلی، ص 354.

24. مفاتیح الجنان، انتشارات فاطمة الزهراء، قم، ص 91.

ب: آیت الله مکارم: در فرض مسئله حرام است.

ج: آیت الله سیستانی: جایز نیست.

ه: آیت الله بهجت: در صورت صدق عنوان هتک، حکم آن نزد متشرعه واضح است. (مسائل جدید، ج 2، ص 49،

سیدمحسن محمودی.)